

VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS

2019-02-15 Nr. (18.18-31-1E)RM-5347

DĖL NUOLATINIŲ LIETUVOS GYVENTOJŲ PAJAMŲ IR TURTO DEKLARAVIMO 2019 METAIS

Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – VMI prie FM) primena, kad iki **2019 m. gegužės 2 d.** nuolatiniai Lietuvos gyventojai (toliau – gyventojai) privalo deklaruoti 2018 m. turėtą turtą ir gautas pajamas.

I. DĖL TURTO DEKLARAVIMO.

Kurie gyventojai privalo deklaruoti turtą?

Deklaruoti turtą privalo Lietuvos Respublikos gyventojų turto deklaravimo įstatyme Nr. I-1338 (toliau – GTDĮ) 2 straipsnio 1 dalyje išvardyti gyventojai.

Primintina, kad Lietuvos Respublikos gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 2, 5 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymu (2017 m. gruodžio 7 d. įstatymas Nr. XIII-854) GTDĮ 2 straipsnis buvo papildytas pareigybėmis, kurias eję gyventojai bei jų šeimų nariai privalėjo deklaruoti jau 2017 m. turėtą turtą. Šiuo įstatymu pareiga deklaruoti 2017 m. ir vėlesnių (taigi ir 2018) metų turtą, pareiga nustatyta:

1. visų viešųjų įstaigų, kurių steigėja ar dalininkė yra valstybė ar savivaldybė, vadovų pavaduotojams ir jų šeimų nariams. Vadinasi, deklaruoti turtą privalo tų mokymo įstaigų, ligoninių, poliklinikų, mokymo centrų, pensionatų, socialinės globos įstaigų ir kitų įstaigų, kurių teisinė forma yra viešoji įstaiga, o steigėja ar dalininkė – valstybė ar savivaldybė, vadovų pavaduotojai bei jų šeimų nariai;
2. visų biudžetinių įstaigų (muziejų, teatrų, bibliotekų, socialinių paslaugų centrų, globos namų ir pan.) vadovams, jų pavaduotojams ir jų šeimų nariams;
3. visų biudžetinių įstaigų padalinių (nesančių kitame struktūriniame padalinyje) vadovams, jų pavaduotojams ir jų šeimų nariams. Pavyzdžiui, deklaruoti turtą privalo biudžetinės įstaigos departamento, sudaryto iš skyrių, direktorius ir jo pavaduotojas bei jų šeimų nariai. Į įstaigos departamento sudėtį įeinančių skyrių vadovams, jų pavaduotojams ir šeimų nariams deklaruoti turtą nereikia;
4. akcinių bendrovių, kurių akcininkė yra valstybė ar savivaldybė (neatsižvelgiant į tai, kokia akcijų dalis priklauso valstybei (savivaldybei)), taip pat valstybės ir savivaldybės įmonių vadovų pavaduotojams ir jų šeimų nariams.

Lietuvos Respublikos gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 2 straipsnio pakeitimo įstatymu (2018 m. sausio 12 d. įstatymas Nr. XIII-1000) pareiga deklaruoti turtą nustatyta nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių vadovams, vadovų pavaduotojams ir jų šeimų nariams. Nauja redakcija (2018-01-12 įstatymas Nr. XIII-992) išdėstyto Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo 1 - 3 prieduose išvardytose įmonėse (visų trijų kategorijų) 2018 m. vadovų, vadovų pavaduotojų pareigas eję gyventojai ir jų šeimų nariai privalo deklaruoti 2018 m. turtą.

Kaip ir ankstesniais metais, iki š. m. gegužės 2 d. turtą deklaruoti privalo viešųjų įstaigų, kurių steigėja ar dalininkė yra valstybė ar savivaldybė, vadovai; akcinių bendrovių, kurių akcininkė yra valstybė ar savivaldybė, vadovai; valstybės ir savivaldybės įmonių vadovai; politikai ir tarnautojai, teisėjai, notarai, antstoliai, prokurorai, valstybinių aukštųjų mokyklų vadovai, Respublikos Prezidento ar Seimo paskirtų valstybinių (nuolatinių) komisijų ir tarybų pirmininkai,

jų pavaduotojai ir nariai, viešosios informacijos rengėjų ir (ar) skleidėjų tarybų ir (ar) valdybų nariai, vadovai, jų pavaduotojai, vyriausieji redaktoriai, jų pavaduotojai, redaktoriai, jų pavaduotojai ir kitas GTDĮ 2 straipsnyje išvardytas pareigas 2018 m. ėję gyventojai bei jų šeimos nariai.

Tokia pati pareiga nustatyta ir gyventojams, pageidaujantiems gauti paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti pagal Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymą, ir jų šeimų nariams.

Be to, iki 2018 m. gegužės 2 d. turta deklaruoti privalo 18 metų sulaukę nuolatiniai Lietuvos gyventojai, taip pat asmenys, sulaukę 18 metų ir vyresni, kurie Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ nustatyta tvarka įgijo teisę nuolat gyventi Lietuvoje. Šie gyventojai turi deklaruoti vieną kartą tų kalendorinių metų, kuriais jie sulaukė 18 metų arba kuriais įstatymo nustatyta tvarka įgijo teisę nuolat gyventi Lietuvoje, gruodžio 31 d. tokį turėtą turta:

1) nekilnojamąjį daiktą, įskaitant nebaigtą statyti statinį, kurių nuosavybės teisės nėra įregistruotos Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registre;

2) lėšas, turimas ne Lietuvos Respublikos bankuose ir kitose kredito įstaigose, jeigu jų bendra suma viršija 1 500 eurų;

3) meno kūrinius, brangakmenius, juvelyrinius dirbinius, tauriuosius metalus, kurių vieneto vertė viršija 1 500 eurų;

4) pasiskolintas ir negražintas lėšas, jeigu jų bendra suma viršija 1 500 eurų;

5) paskolintas ir nesusigražintas lėšas, jeigu jų bendra suma viršija 1 500 eurų;

6) vertybinius popierius, jeigu jų bendra vertė viršija 1 500 eurų.

Jeigu 18 metų sulaukęs ar teisę nuolat gyventi Lietuvoje įgijęs gyventojas tokio turto neturi, tai turto deklaruoti jam nereikia.

Kokioje deklaracijoje deklaruojamas turtas?

Turtas deklaruojamas Metinėje gyventojų (šeimos) turto deklaracijoje (FR0001 forma, patvirtinta Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2004 m. sausio 23 d. įsakymu Nr. VA-3).

Kokį turta reikia deklaruoti politikams, valstybės tarnautojams ir kitiems gyventojams?

Gyventojai, kuriems pareiga deklaruoti turta atsirado dėl 2018 m. eitu pareigu, ir jų šeimų nariai, gyventojai, pageidaujantys gauti paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti, ir jų šeimų nariai deklaruoja tokį 2018 m. gruodžio 31 d. turėtą turta:

1) nekilnojamąjį daiktą, įskaitant nebaigtą statyti statinį;

2) kilnojamąjį daiktą, kuriam pagal teisės aktus nustatyta privaloma teisinė registracija;

3) pinigines lėšas, turimas kredito įstaigose ir ne jose, jeigu jų bendra suma viršijo 1 500 eurų;

4) pasiskolintas ir negražintas lėšas, jeigu jų bendra suma viršijo 1 500 eurų;

5) paskolintas ir nesusigražintas lėšas, jeigu jų bendra suma viršijo 1 500 eurų;

6) meno kūrinius, brangakmenius, juvelyrinius dirbinius, tauriuosius metalus, kurių vieneto vertė viršijo 1 500 eurų;

7) vertybinius popierius, jeigu jų bendra vertė viršijo 1 500 eurų.

Deklaracijoje turi būti nurodomas ir Lietuvoje, ir užsienio valstybėje turimas turtas. Nekilnojamojo ar kilnojamojo daikto vertė nurodoma pagal jo įsigijimo kainą, o jei ši kaina smarkiai skiriasi nuo šiuo metu esančios tikrosios rinkos kainos, tai nurodoma jo tikroji rinkos kaina.

Gyventojai, pageidaujantys gauti paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti pagal Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymą, ir jų šeimų nariai turto deklaracijoje privalo nurodyti ne tik turėtą turta, bet ir visas 2018 m. gautas pajamas (deklaracijos priede FR0001P „Gautos pajamos“).

II. DĖL PAJAMŲ DEKLARAVIMO.

Kurie gyventojai privalo deklaruoti metines pajamas?

Kaip ir ankstesniais metais, pajamas deklaruoti privalo:

1. **gyventojai, gavę B klasės pajamų**, t. y. pajamų, nuo kurių pajamų mokesčių apskaičiuoti ir sumokėti privalo jie patys.

Pavyzdžiui, deklaruoti pajamas reikia gyventojui, gavusiam pajamų už parduotą ar kitokiu būdu perleistą nuosavybėn nekilnojamąjį daiktą, perleistą nuosavybėn nepaėjęs 10 metų nuo

jo įsigijimo, pajamų už automobilį ar kitą teisiškai registruojamą daiktą, perleistą nuosavybėn nepraėjus 3 metams nuo įsigijimo, individualių įmonių savininkams, ūkinių bendrijų ir mažųjų bendrijų nariams, gavusiems pajamų iš tokių įmonių ir bendrijų, individualią veiklą vykdančiams gyventojams, palūkanų gavusiems gyventojams, pajamų iš kitų gyventojų ar iš užsienio valstybės gavusiems gyventojams;

2. politikai, valstybės tarnautojai, valstybės bei savivaldybės įmonių ir akcinių bendrovių, kurių akcininkė yra valstybė ar savivaldybė, vadovai, jų pavaduotojai, jų šeimų nariai, kitas GTDĮ 2 straipsnyje nurodytas pareigas 2018 m. ėję gyventojai bei jų šeimų nariai.

Metines pajamas jie privalo deklaruoti, neatsižvelgiant į tai, kokias pajamas per 2018 m. mokestinį laikotarpį yra gavę;

3. gyventojai, privalantys perskaičiuoti metinį neapmokestinamąjį pajamų dydį (toliau – metinis NPD). Tai – gyventojai, kuriems su darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais susijusių pajamų gavimo vietoje pritaikytų NPD suma yra didesnė už visą jiems taikytiną metinį NPD.

Metinis NPD, lyginant jį su darbo užmokesčiui per metus pritaikytų NPD suma, gali sumažėti dėl premijų ar kitokių vienkartinų išmokų gavimo, išaugusio darbo užmokesčio, gautų įvairių rūšių apmokestinamųjų pajamų ir pan.

Sumažėjus metiniam NPD, gyventojui atsiranda pareiga perskaičiuoti metinį NPD, pateikti metinę pajamų mokesčio deklaraciją ir sumokėti joje apskaičiuotą pajamų mokestį;

4. gyventojai, pageidaujantys pasinaudoti mokesčio lengvatomis, t. y. 2018 m. nepasinaudoję visu metiniu NPD, mokėję gyvybės draudimo ar pensijų įmokas, palūkanas už iki 2009 m. sausio 1 d. gautą kreditą būstui įsigyti, įmokas už profesinį mokymą ar studijas. Lengvatomis pasinaudoti ir susigrąžinti dalį pajamų mokesčio galima tik pagal pateiktą pajamų deklaraciją.

Pavyzdžiui, metines pajamas deklaruoti turės metinį NPD pritaikyti pageidaujantis gyventojas, kuris dirbo ne visus 2018 m., gyventojas, kurio pageidavimu darbo užmokesčio gavimo vietoje jam taikytinas NPD nebuvo taikomas.

Kokioje deklaracijoje deklaruojamos 2018 m. pajamos?

2018 metų pajamos deklaruojamos Metinėje pajamų deklaracijoje (GPM308 formos 3 versija; nauja redakcija išdėstyta Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2016 m. kovo 23 d. įsakymu Nr. VA-25).

Darbdaviai, kredito įstaigos, gyvybės draudimo bendrovės, mokymo įstaigos ir kiti juridiniai asmenys VMI prie FM teikia duomenis apie gyventojams išmokėtas išmokas ir patirtas išlaidas, suteikiančias gyventojams teisę į mokestines lengvatas. Pagal šiuos duomenis yra parengiamos preliminarios deklaracijos, padedančios gyventojams tinkamai užpildyti Metinę pajamų mokesčio deklaraciją (GPM308 forma).

Patogiausia ir paprasčiausia užpildytas deklaracijas pateikti elektroniniu būdu per VMI Elektroninio deklaravimo informacinę sistemą (adresu: <https://deklaravimas.vmi.lt/>).

Pasitikslinti, ar reikia deklaruoti turta ir (ar) metines pajamas, galima, paskambinus į VMI Mokesčių informacijos centrą telefonu 1882 arba atvykus į atitinkamą apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos gyventojus aptarnaujantį padalinį.

VMI prie FM primena, kad gyventojų, privalančių deklaruoti 2018 m. gautas metines pajamas, tačiau to nepadariusių iki š. m. gegužės 2 d., Prašymai pervesti pajamų mokesčio dalį paramos gavėjams ir (ar) politinėms partijoms (FR0512 forma) nenagrinėjami ir pajamų mokesčio dalis nepervedama, todėl paremti pasirinktus subjektus siekiantiems gyventojams yra labai svarbu pajamų deklaravimo prievolę įvykdyti laiku.

